

מ"ת 20554/12/17 - היועץ המשפטי לממשלה, המחלקה לעניינים בינלאומיים, פרקליטות המדינה נגד תומס יוסף גרוס

בית המשפט המחוזי בירושלים

02 ינואר 2018

מ"ת 20554-12-17 מדינת ישראל נ' גרוס

לפני כב' השופטת גילה כנפי-שטייניץ, סגנית נשיא

היועץ המשפטי לממשלה המבקש:

ע"י עו"ד מתן עקיבא

המחלקה לעניינים בינלאומיים

פרקליטות המדינה

נגד

תומס יוסף גרוס

המשיב:

ע"י ב"כ עו"ד אייל בסרגליק

החלטה

1. לפני בקשה להורות על מעצרו של המשיב עד למתן החלטה בעתירה להכריז על המשיב כבר הסגרה, בקשה המוגשת לפי ס' 5 לחוק ההסגרה, תשי"ד-1954.

בקשת ההסגרה

2. ביום 2.2.17 הגישה ממשלת ארה"ב למדינת ישראל בקשה להסגרתו של המשיב לידיה, על יסוד הסכם ההסגרה שבין שתי המדינות, על מנת להעמידו לדין על ביצוע רצח מדרגה ראשונה, בגין רצח אמו. ביום 10.12.17 נעצר המשיב לפי ס' 6 לחוק ההסגרה וביום 11.12.17 הוגשה לבית המשפט עתירה להכרזתו כבר הסגרה. על פי הנטען בעתירה, ביום 5.1.12 נסע המשיב, המתגורר בישראל, לבקר את אמו האלמנה אשר התגוררה במדינת פלורידה, ארה"ב. לכל המאוחר בלילה שלפני טיסתו המתוכננת חזרה לישראל, בין ה-8 ל-9 בינואר 2012, גמלה בלבו של המשיב החלטה להמית את אמו. במהלך אותו לילה סימם המשיב את המנוחה באמצעות סם הרדמה והביאה אל מכוניתה שבמוסך הבית. במוסך דקר המשיב את אמו למוות בצווארה באמצעות סכין שנטל ממתב הבית. לאחר הרצח, בסביבות השעה 05:42, הזעיק המשיב לבית המנוחה את שירותי החירום, שלפניהם טען כי התעורר משנתו ומצא את גופת אמו במוסך הבית.

3. בסמוך לאחר הרצח נחקר המשיב ע"י משטרת פלורידה, וביום 18.1.12, לאחר הלוויית אמו, שב לישראל מבלי שיציאתו מארה"ב הוגבלה. משטרת פלורידה הוסיפה וחקרה את רצח המנוחה ואף פנתה למדינת ישראל בבקשה לעזרה משפטית, בעקבותיה הועברו לה חומרים נוספים. ביום 3.7.14 הוצא צו מעצר נגד המשיב ע"י שופט בית משפט במדינת פלורידה, וביום 10.3.15 הוציא חבר מושבעים גדול (GRAND JURY) כתב אישום נגד המשיב, המייחס לו

עבירה של רצח מדרגה ראשונה. בעקבות כתב האישום הוצא צו מעצר חדש נגד המשיב עד להעמדתו לדין בגין העבירה בה הואשם.

4. עם הגשת העתירה להסגרתו של המשיב, נתבקש בית המשפט להורות על מעצרו של המשיב עד למתן החלטה בעתירה.

5. לאחר הגשת העתירה והבקשה למעצרו של המשיב, ובטרם הדיון בבקשה, פנה ב"כ המשיב למבקש במכתב בו ביקש שיועברו אליו חומרי חקירה נוספים. ערב הדיון הועברו אליו תמונות צבעוניות של זירת הרצח (שהועברו אליו קודם לכן בשחור-לבן) וכן המענה לבקשה לעזרה משפטית שהגישה ממשלת ארה"ב למדינת ישראל, אשר בשל שגגה לא הועבר אליו קודם לכן. בעקבות מועד העברת החומרים הנוספים, ניתנה לב"כ המשיב, לבקשתו, רשות להשלים את טיעונו לאחר הדיון בכל המתייחס לחומרים נוספים אלה, והוא אכן הגיש השלמת טיעון בכתב בעניינם.

6. המבקש לא נענה לבקשת ב"כ המשיב להעברת חומרי חקירה נוספים: הבקשה לעזרה משפטית שהגישה ארה"ב למדינת ישראל (במובחן מתוצריה שנמסרו למשיב), ראיות על גלישת המשיב באתרי אינטרנט בליל הרצח והקלטת השיחה של המשיב עם מוקד החירום בה דיווח על קרות הרצח והונחה כיצד לבצע פעולות החיאה באמו. המבקש השיבו כי הבקשה לעזרה משפטית היא תרשומת פנימית בין מדינות ואינה חומר חקירה, ובאשר לראיות על הגלישה והקלטת השיחה עם מוקד החירום נטען שמדובר בחומר חקירה אמריקאי שלא הועבר למבקש במסגרת בקשת ההסגרה ולפיכך, לפי הפסיקה, הוא אינו חלק מן ההליך. בעקבות זאת עתר ב"כ המשיב, בפתח הדיון וכן בהשלמת טיעונו שבכתב, להורות למבקש להעביר לו חומרי חקירה נוספים. אתייחס לבקשה זו בהמשך.

7. לגוף הבקשה טוען המשיב כי בחינת הראיות שבידי המבקש, יחד עם ראיות נוספות שהציג במהלך הדיון, אינה מובילה למסקנה הבלעדית שהמשיב הוא שביצע את העבירה המיוחסת לו. עוד הוא טוען כי סמוך לאחר האירוע נחקר המשיב ע"י הרשויות בארה"ב, שיתף פעולה ואף המציא, לבקשתם, בדיקת פוליוגרף שנערכה לו, ולאחר כל אלה הותר לו לצאת כחוק מארה"ב ללא כל הגבלה. עד למעצרו בישראל, לא נעשה כל ניסיון ליצור עמו קשר בכל הקשור לחקירת רצח אמו. נטען שלו היה בסיס ממשי לחשדות בעניינו של המשיב, לא היה מתאפשר לו לשוב לישראל.

בקשה למעצר עד לתום הליכי הסגרה

8. על פי ההלכה, על מעצר המתבקש במסגרת הליך הסגרה חלים הכללים הרגילים החלים לעניין מעצר המתבקש בהליך פלילי פנים-ישראלי. לפיכך, במסגרת בקשה למעצר עד לתום הליכי הסגרה, על בית המשפט לבחון קיומן של ראיות לכאורה להוכחת המיוחס למשיב, קיומן של עילות מעצר והיתכנותה של חלופת מעצר (בש"פ 1496/09 יצחק אברג'יל נ' היועץ המשפטי לממשלה, 10.3.09, בש"פ 725/09 היועץ המשפטי לממשלה נ' מאיר אברג'יל, 30.1.09, בש"פ 3381/11 צבטקוביץ נ' היועץ המשפטי לממשלה, 11.5.11).

ראיות לכאורה

9. הרף הראייתי הנדרש למעצר לצרכי הסגרה הוא הצגת ראיות קבילות למעורבות המבוקש להסגרה במעשים המיוחסים לו במידה המצדיקה את בירורו של האישום בידי ערכאה שיפוטית (ענין מאיר אברג'יל, ענין צבטקוביץ, פסקה 19). נקבע כי "בהליך המעצר לצרכי ההסגרה כמו גם בהליך ההסגרה עצמו, אין להעמיק חקר ולברר את שאלת חפותו או אשמתו של המבוקש להסגרה על פי הראיות לכאורה שהוצגו ואין לבחון את מהימנותן של הראיות. מלאכה זו יש להותיר לערכאה השיפוטית שבפניה עתיד המבוקש ליתן את הדין אם יוסגר. בהליך ההסגרה וממילא בהליך המעצר על ההסגרה, די לו לבית המשפט אם התרשם כי קיימות ראיות לכאורה בעבירות המיוחסות למבוקש, שאינן חסרות ערך על פניהן" (ענין יצחק אברג'יל, בש"פ 6713/09 יובל נ' היועץ המשפטי לממשלה, 2.9.09).

10. לבקשת ההסגרה צורפו תצהירו של התובע ארתור בראון ותצהיר החוקר סטפן איבס. כן צורפו תמונות מזירת הרצח, דו"ח חקירת זירת הרצח, דו"ח נתיחת גופת המנוחה, דו"ח מעבדה טוקסיקולוגית, תוצאות בדיקת DNA, תצהיר שכנה של המנוחה ותצהיר בתה של המנוחה-אחותו של המשיב. המבקש טוען כי מקבץ הראיות שהוצגו, שהינן ראיות נסיבתיות, מוביל למסקנה כי המשיב הוא אשר רצח את המנוחה ולאחר מכן הזעיק את כוחות ההצלה בניסיון לצייר את ההתרחסות כהתאבדות או כשוד שהסתבר.

11. לאחר שעיינתי בחומר הראיות, לרבות בראיות שהוצגו ע"י המשיב כפי שיפורטו בהמשך, הגעתי למסקנה כי קיימת בענייננו התשתית הראייתית הלכאורית הנדרשת, מבחינת דיות הראיות ועוצמתן, המצדיקה בירור האישום המיוחס למשיב ע"י ערכאה שיפוטית במדינה המבקשת. אבחן, להלן, את הראיות שהוצגו ע"י המבקש.

12. תצהיר החוקר סטפן איבס מציג את עיקרי הראיות בכל הקשור לרצח המנוחה. התצהיר מציין כי בבוקר ה-9 לינואר, בסביבות השעה 05:42 התקבלה שיחה בשירותי החירום על רצח המנוחה. משטרת המחוז הוזעקה למקום ומצאה את גופת המנוחה, כשהיא שכובה במוסך ביתה, בחזית מכוניתה. על הגופה נמצאו מספר פצעי דקירה בצוואר ושולולית דם מסביב לראשה. דם נמצא גם על פניה ועל ידיה של המנוחה. מגבת אמבט הייתה פרושה על בטן המנוחה. מספר מגבות נוספות נמצאו על מדף נעליים הפוך מוכתם בדם שעמד בסמוך לגופת המנוחה, ושולולית דם נוספת, גדולה יותר מזו שנמצאה מתחת לראש המנוחה, נמצאה מתחת למדף הפוך. החוקר מציין כי תנוחת הגופה ומיקום שלוליות הדם מעיד שהגופה הוזזה ממקומה לאחר הפגיעה. הסכין ששימש לביצוע הרצח נמצא על מיכל פלסטיק כחול בקרבת ראשה של המנוחה. הסכין נמצא תואם לסט סכיני מטבח שנמצא במטבח המנוחה והנושא את אותו מותג. על הסכין נמצאו טביעות אצבעות של המשיב בלבד. לא נמצאו כל ראיות לפריצה לבית או לביצוע שוד ולא נגנב דבר מן הבית. חדר המקלחת הסמוך לחדר בו ישן המשיב נמצא רטוב. חדרי מקלחת נוספים בבית נמצאו יבשים. במכונית המנוחה שחנתה במוסך, נמצא קיא במושבים הקדמיים של הרכב, בין המושבים ולמרגלות מושב הנוסע.

13. בדיקות פורנזיות מקיפות נערכו בבית המנוחה. בדיקת DNA מצאה DNA שמקורו במנוחה ובמשיב בלבד. ה-DNA הזר היחיד שנמצא זוהה כשייך לטכנאי מז"פ שהיה בזירה. תשעה כתמי דם שנמצאו בבית - על כלי הרצח, על רצפת חדר הכביסה, על קיר ודלת המוסך ועל רצפת המטבח - זוהו כשייכים למנוחה. טביעות אצבעות נבדקו אף הן. טביעות אצבעות ניתנת לזיהוי שאינה שייכת למנוחה או למשיב נמצאה רק בחלקה הפנימי של דלת המובילה מהמוסך לחדר המזגן. זו זוהתה כשייכת לטכנאי מזגנים אשר עבד במקום כשנה לפני הרצח.

14. על פי הדו"ח הפתולוגי, המנוחה נרצחה וסיבת המוות הייתה הדקירה בצווארה. על פי דו"ח בדיקה טוקסיקולוגית, הקיא נבדק גנטית ונמצא כי מקורו במנוחה. בקיא, וכן בדמה של המנוחה, נמצאו שאריות של התרופה זולפידם, תרופה המשמשת סם שינה. כן נמצא כי מינונה היה כזה שיכול לגרום לטשטוש, סחרחורת ובחילה. החוקר מציין שבבית המנוחה לא נמצאה תרופה מסוג זה ולא נמצא בתיקה הרפואיים מרשם לתרופה זו. גם בתה של המנוחה לא ידעה על שימוש בתרופה כזו ע"י אמה. ואולם, בעקבות בקשה לעזרה משפטית שהוגשה לישראל, נמצא כי המשיב קיבל מרשם לתרופה הכוללת זולפידם ארבע פעמים, האחרונה שבהן ביום 3.1.12, יומיים לפני הגיעו לפלורידה לביקור בבית אמו.

15. על פי תצהיר אחות המשיב, תושבת פלורידה, למשיב היסטוריה של קשיים כלכליים. המנוחה הלוותה למשיב כסף מספר פעמים, סכומים המגיעים לסך כ-150,000 דולר. כן העבירה לו כ-500,000 דולר על חשבון חלקו בירושה (הנאמדת, לפי תצהיר הבת, בכ-4 מיליון דולר שהיו אמורים להתחלק באופן שווה בין המשיב ושתי אחיותיו). לאחרונה מסרה האם שהיא אינה מתכוונת לתת למשיב עוד כסף. ביוני 2011 אמרה המנוחה למשיב כי בשלב מסוים ילדים חייבים לקחת אחריות על מצבם הכלכלי, וביוני 2011 כתב המשיב פתק למנוחה לפיו "מבחינת כסף מזומן אני גמור". מידע זה נודע לאחות המשיב מתוך שיחות עם המנוחה, וכן מהתכתבויות דוא"ל בין המנוחה למשיב אשר נתפסו ע"י החוקרים. האחות הוסיפה ומסרה כי ביום 7.1.12 התקשר אליה המשיב ואמר לה שהוא חושש שאמו אובדנית, חשש שלא הביע מעולם קודם לכן. האחות מסרה עוד כי יום קודם לרצח נפגשה עם האם ועם המשיב והציעה שהמשיב ילון בביתה והיא תסיע אותו לשדה התעופה. המשיב סירב ונשאר ללון בבית המנוחה והמנוחה הייתה אמורה להעירו ולהסיעו לשדה התעופה בשעה 04:30 בבוקר.

16. גב' קריסטל באשטל, שכנת המנוחה המתגוררת מעבר לכביש, מסרה בתצהירה כי בשעה שטיילה עם כלבה בליל האירוע, ראתה את המשיב במוסך בית המנוחה, וזאת בין השעות 22:30-23:00. דלת המוסך הייתה פתוחה ומנוע מכוניתה של המנוחה פעל. המשיב חיפש דבר מה במושב הנהג. כשחזרה לביתה שמעה את דלת המוסך נסגרת כשמנוע הרכב עדיין פועל.

17. לפי תצהיר החוקר, שכנה נוספת שביתה ממערב לבית המנוחה, ששמה לא צוין, מסרה, כי שמעה את דלת המרפסת האחורית שלה נפתחת ונסגרת בין השעות 03:00 ל-05:00 לפנות בוקר, וכן שמעה את דלת המוסך של בית המנוחה נפתחת ולאחר 15 דקות, בסביבות השעה 04:00, מורדת שוב (אף כי לא הייתה בטוחה בסדר הדברים) ושוב נפתחת בשעה 05:30, אז יצאה החוצה וראתה את שירותי החירום הרפואיים במקום. המשיב, שאף הוא היה בחוץ, פנה אליה מיד ואמר לה: "אמא מתה, אמא נרצחה ואני לא עשיתי זאת". החוקר מוסיף ומציין כי למנוחה היה כלב, שעל פי עדות בני המשפחה, השכנים והעוזרת, היה מגונן על המנוחה והיה נוהג לנבוח בכל עת שזר הגיע לבית. אותה שכנה מסרה כי באותו הלילה לא שמעה את הכלב נובח.

18. לפי תצהיר החוקר, בדיקת מחשבו הנייד של המשיב, שנמצא בתוך תיק בארון הסמוך למיטה בה ישן, העלתה כי נעשה שימוש במחשב למספר דקות בסביבות השעה 02:42 אז נעשתה גלישה למספר אתרים כלכליים. בשעה זו, על פי גרסתו של המשיב כפי שתפורט להלן, הוא ישן.

19. החוקר מציין בתצהירו כי הוא סבור שהמשיב ניסה להציג את מות המנוחה כהתאבדות. לאחר שהמנוחה סוממה, היא הונחה במושב הנהג של הרכב, כשמנוע הרכב פועל. המנוחה הקיאה ואז הועברה או יצאה אל מחוץ למכונית. אז שינה המשיב את תכניתו ורצח אותה באופן שנחזה כאילו היא הותקפה והומתה ע"י פורץ. ואולם לא הייתה כל עדות לפריצה לבית או לגניבת רכוש. החוקר סבור כי המניע לרצח היה ירושת המנוחה.

20. חקירת המשיב לא צורפה לעתירה אולם תוכנה פורט בתצהיר החוקר איבס. על פי האמור בתצהיר זה, תושאל המשיב בזירת הרצח וציין כי הלך לישון בליל האירוע בשעה 22:45, לאחר שצפה בטלוויזיה עם המנוחה. לאורך הלילה שמע את המנוחה צועדת בבית, דבר שלא היה בגדר חריג. באותו הבוקר הייתה המנוחה אמורה להעירו בשעה 03:45 ולקחת אותו לשדה התעופה לשם חזרתו לישראל. לדבריו, התעורר כעשר דקות לפני שהתקשר לשירותי החירום, גילה כי איחר לקום וחיפש את המנוחה בחדרה אך לא מצאה. כאשר עבר ליד דלת המוסך גילה את גופת המנוחה. מאוחר יותר הוסיף כי כאשר הלך לפתוח את הדלת לפרמדיקים גילה כי הדלת הקדמית של הבית הייתה פתוחה במקצת.

21. המשיב נחקר ע"י החוקר איבס גם ביום 9.1.12. המשיב מסר כי אמו והוא הלכו לסרט בליל האירוע וחזרו לבית המנוחה בשעה 21:20. המשיב נהג ברכב אל בית הקולנוע ובחזרה לבית המנוחה. הפעם האחרונה בה היה במוסך הייתה, לדבריו, בין השעות 21:30-21:45 אז השליך פחית לפח המחזור. לדבריו, הלך לישון בסביבות השעה 22:45. כשנשאל על פעולותיו לאחר שהתעורר בבוקר השיב, כי לבש את מכנסיו, נעל את נעליו והלך לחדר המנוחה. משנשאל על כך השיב כי לא התקלח בבוקר או בערב שלפניו. כשעומת עם העובדה שחדר המקלחת הסמוך לחדר בו ישן נמצא רטוב, השיב כי הרטיב את ראשו לאחר שהתלבש בבוקר. המשיב הוסיף וטען כי הוציא את הסכין מצווארה של המנוחה כשגילה את הגופה, וביצע בה פעולות החיאה על פי הנחיות שירותי החירום עד להגעת הפרמדיקים.

22. החוקרים נסעו עם המשיב לזירת הרצח. בדרכם למקום, ואף בזירה עצמה, מסר המשיב כי עצר לשטוף את ידיו בכיור חדר הכביסה בדרכו לפתוח את הדלת לפרמדיקים, ואף מסר כי השתמש במלבין לניקוי ידיו. למשיב לא היה כל הסבר לקיאה שנמצא ברכב המנוחה או לסיבת המצאה של המנוחה ברכב כשהקיאה. על פי צילום של המשיב בבוקר הרצח נראות כפות ידיו כשהן מוכתמות בדם.

ראיות לכאורה - ראיות נסיבתיות

23. עד כאן עיקרי חומר הראיות. בהיות חומר הראיות - כפי שנסקר לעיל - נסמך על ראיות נסיבתיות, הסוגיה המרכזית שבמחלוקת היא שאלת דיותן של הראיות לשם קשירתו של המשיב לרצח אמו.

24. לעניין בחינתן של ראיות נסיבתיות במסגרת בקשה למעצר עד לתום ההליכים נקבע "שניתן לעצור נאשם עד לתום ההליכים, גם כאשר כל הראיות נגדו הן ראיות נסיבתיות, ובלבד שמדובר בראיות בעלות עוצמה על פניהן, שמשתלבות זו בזו ויוצרות על פני הדברים מסכת ראייתית רצופה של עובדות שיכולות לבסס הרשעה. לצד זה, נקבע כי בשים לב לכך שמדובר בראיות נסיבתיות לכאורה שטרם עברו ב"כור ההיתוך" של ההליך הפלילי העיקרי, הרי שיש לבחון האם הראיות הנסיבתיות לכאורה הינן בעלות עוצמה כזו המובילה למסקנה לכאורית ברורה בדבר סיכוי סביר

להרשעה או שמא קיים הסבר חלופי הגיוני שעשוי להתקבל בסופו של ההליך הפלילי" (בש"פ 3484/14 מדינת ישראל נ' חיימוב, 22.5.14, פסקה 23, בש"פ 6647/16 מדינת ישראל נ' עייש, 14.9.16). כך נקבע גם בהקשר למעצר עד לתום הליכי הסגרה כי אין צורך בתשתית ראייתית המובילה "למסקנה מרשיעה אחת", אלא רק בתשתית ראייתית בעלת פוטנציאל להשגת אותה הרשעה (ענין תיירי, בש"פ 3885/10 דרי נ' מדינת ישראל, 13.6.10). עם זאת, כאשר קיימות ראיות נסיבתיות בעלות משקל הקושרות את הנאשם לעבירה ומצטברות לכדי תמונה מרשיעה, אולם קיימים בהן חוסר או חולשה ראייתיים הראויים לביור, עשוי הדבר להוות טעם לשחרורו של נאשם לחלופת מעצר (ענין חיימוב, פסקה 23).

25. בענייננו, קיימות ראיות נסיבתיות לכאוריות שהן בעלות פוטנציאל להרשעת המשיב, ומקימות תשתית ראייתית לכאורית ברמה הנדרשת בהליך הסגרה. אסכם בקצרה את הראיות:

א. המנוחה נרצחה בדקירות סכין בצווארה. כלי הרצח הוא סכין שמקורו במטבח המנוחה. על כלי הרצח נמצאו רק טביעות אצבעותיו של המשיב (לטענת המשיב, כי הוציאו לצורך החייאת המנוחה).

ב. חרף בדיקות פורנזיות מקיפות שנערכו בבית (ויעידו הראיות הנוגעות לטכנאי המז"פ וטכנאי המזגנים) לא נמצאה כל ראיה המעידה על כניסה של אדם זר לבית, ואף לא עדות לפריצה, לשוד או לגניבה, אם בסימנים על פתחי הבית, אם בראיות DNA ואם בטביעות אצבעות. גם כלבה של המנוחה לא נבח באותו הלילה, בניגוד לנוהג בעת ביקורי זרים בבית.

ג. במכונית המנוחה שחנתה במוסך, נמצא קיא במושביו הקדמיים של הרכב, בין המושבים ולמרגלות מושב הנוסע, אשר מקורו במנוחה. המשיב לא סיפק כל הסבר להימצאותו של הקיא ברכב, או להימצאות המנוחה ברכב במהלך הלילה, אף שנהג ברכב ערב האירוע ואף נראה מטפל ברכב בשעות הערב המאוחרות.

ד. בקיא ובדמה של המנוחה נמצא סם שינה מסוג זולפידם, ברמה הגורמת לטשטוש, סחרחורת ובחילה, ואשר על פי העדויות לא היה בשימוש המנוחה. מאידך, נמצא כי המשיב קיבל פעמים מספר מרשם לתרופה זו, ואף קיבל מרשם לתרופה יומיים לפני טיסתו לארה"ב לביקור אצל אמו.

ה. אחות המשיב העידה כי יום לפני הרצח התקשר אליה המשיב ואמר לה שהוא חושש שאמם אובדנית, חשש שלא הועלה מעולם קודם לכן.

ו. בבוקר הרצח פנה המשיב לשכנת המנוחה באומרו "אמא נרצחה ואני לא עשיתי זאת".

ז. נמצא מניע אפשרי לרצח המנוחה, בשל קשיים כלכליים של המשיב, סירובה של האם לתת לו הלוואה נוספת וציפייתו של המשיב לזכות בחלק מירושתה.

ח. לעדות המשיב נמצאו סתירות בעדות השכנה שראתה אותו במוסך בליל האירוע בשעה שטען שהיה ישן, וכך גם בראיה על גלישה במחשבו בשעה של לפנות בוקר. המשיב מסר כי שמע את צעדיה של אמו בבית, אך לא שמע דבר מן ההתרחשות המשמעותית של כניסת זר לבית, נטילת הסכין מן המטבח

26. לסיכום הראיות לכאורה, מדובר במערכת ראיות שבהצטברותן קושרות את המשיב למעשה הרצח בעוצמה הנדרשת לשלב זה של ההליך, דהיינו "במידה המצדיקה את בירורו של האישום בידי ערכאה שיפוטית".

ראיות המשיב

27. המשיב הציג שורה של ראיות מטעמו המאירות, לטענתו, את ראיות המבקש באופן אחר. בראיות אלה נמנו תצהיר של אשת המשיב ולפיו אף היא שמעה באוזניה את המנוחה אומרת שהיא אינה רוצה לחיות יותר לאחר מות בעלה; בדיקת פוליגרף פרטית שערך המשיב בה הצהיר שלא רצח את אמו ונמצא דובר אמת; ותצהיר בא כוחו של המשיב בארה"ב המתייחס לפעולות חקירה שונות שבוצעו בעניינו של המשיב לאחר האירוע (מסירת טביעת אצבעות, DNA, מסירת מחשב), להרשאה שניתנה למשיב לאחר הרצח לשוב לישראל, ולמכתב ששלח לרשויות החקירה האמריקאים ביום 11.6.12 המלין על התמקדותם במשיב ועל עניינים שונים שלא נחקרו או לא נחקרו כיאות. לאחר הדיון הוסיף המשיב והגיש דו"ח חוקרת פרטית שנשכרה ע"י עורכי דינו האמריקאים של המשיב, אשר גבתה עדות משכנתה של המנוחה אשר מסרה כי שמעה את דלת מרפסת ביתה נפתחת ונסגרת בין השעות שלוש וחמש וחצי לפנות בוקר, דבר המעיד, לטענת ב"כ המשיב, על ניסיון פריצה נוסף בבית סמוך, על תגובתו המתאבלת של המשיב בבוקר הרצח, על שאלתו של אחד החוקרים האם היא עומדת על עדותה מליל הרצח, ותחושתה של השכנה שהחוקר סבור שהמשיב ביצע את הרצח ואין עוד צורך לחקור. עוד הגיש המשיב דו"ח בדיקה של מבנה בית המנוחה שנערך כחצי שנה לאחר הרצח, ועל פיו הדלתות והחלונות בבית המנוחה לא היו תקינים והייתה בעיה במנגנון נעילתם.

28. ב"כ המשיב הוסיף וטען כי עדותה של אחות המשיב היא עדות מגמתית ובלתי מהימנה שלא ניתן לסמוך עליה, בשים לב למאבק שמנהלת האחות נגד המשיב באתרי אינטרנט, בשל מאבק משפטי המתנהל בין האחים, ובשל תמריץ הקיים לאחות להפליל את המשיב בשל ירושת אמם. נטען גם שהעובדה שהמשיב שיתף את אחותו בחששותיו בעניין אובדנות האם אינה מהווה ראיה לחובתו אלא לזכותו. לעניין מציאת הזולפים בדמה של המנוחה, נטען כי הבדיקות הטוקסיקולוגיות בוצעו זמן רב לאחר הרצח ולא מן הנמנע שהמנוחה עשתה שימוש בתרופה לפני האירוע בשל כאבי גב מהם סבלה. באשר לעדות השכנה אשר ראתה את המשיב במוסך, נטען כי המשיב אכן היה במוסך (אך לא בשעה הנטענת) מאחר שנתבקש ע"י אמו לזרוק פחיות לפח המחזור. נטען גם שככל שהמשיב ביקש לביים את התאבדות אמו, אין כל הגיון בטענה שעשה כן כשדלת המוסך פתוחה לרווחה. עוד נטען שלא מן הנמנע שאדם זר נכנס לבית מבלי לפרוץ את דלתו. נטען גם למחדלי חקירה: נטען שלא נבדקה הטענה שהמנוחה הייתה משאירה את דלתות הבית פתוחות, לא נבדקה מערכת האזעקה של הבית ועוד. נטען שלא נמצאו כל סימני מאבק על האם או על המשיב ושאל כל ראיה שהמשיב הוא שגלש במחשב. ולבסוף נטען שהמבקש לא הצביע על מניע ממשי לרצח, שכן אמו של המשיב סייעה לו כלכלית והיה למשיב אינטרס ברור שתמשיך ותעזור לו.

29. אין בראיות שהוצגו, או בטענות שהועלו, כדי לשנות מדיון ועוצמתן של הראיות שהובאו ע"י המבקש. יצוין כי על דרך הכלל, בוחן בית המשפט הדין בהליך ההסגרה, לא כל שכן בית המשפט הדין בבקשת המעצר, את הראיות שהוצגו מטעם המדינה המבקשת, ורק בנסיבות יוצאות דופן ייתן בית המשפט דעתו גם לראיות מטעם המשיב (ע"פ

1210/15 גרוזובסקי נ' היועץ המשפטי לממשלה, 16.2.16, פסקה 21). ואולם, גם לאחר שנתתי דעתי לראיות שהוצגו מטעם המשיב, מצאתי כי אין בראיות אלה כדי ל"כרסם" בעוצמתן של הראיות שהוצגו ע"י המבקש. מדובר, למעשה, בניסיון לשכנע כי גם על בסיס הראיות הקיימות ניתן להגיע למסקנה אחרת, זאת בהתבסס על טענות לאי מהימנות הראיות, מחדלי חקירה או פרשנות הראיות. ואולם, במסגרת הדיונית הנתונה, וכפי שצוין לעיל, אין מקום להעמיק חקר ולברר את שאלת חפותו או אשמתו של המבוקש וכל שנדרש הוא לבחון הוא האם התשתית הראייתית מצדיקה את בירור אשמת המבוקש במדינה הזרה (בש"פ 8932/12 תירי נ' היועץ המשפטי לממשלה, 24.12.12). אף אין לבחון את שאלת קבילותן, מהימנותן ומשקלן של הראיות, והמקום המתאים לבירורן של אלה הוא בערכאה המבררת של המדינה מבקשת ההסגרה (ענין גרוזובסקי, פסקה 18, ענין צבטקוביץ, פסקה 19). גם הטענה לקיומם של מחדלי החקירה מקומה בשלב בירור האשמה, ועל כל פנים, אין מקומה בשלב זה של הדיון.

30. אכן, מאחר שמדובר בראיות נסיבתיות, לא ניתן להוציא מכלל חשבון שהמשיב, ככל שיוסגר ואשמתו תתברר, יצליח להעלות ספק סביר לענין אשמתו, או להוכיח קיומו של תרחיש אלטרנטיבי הגיוני אחר, לרבות על יסוד ראיות שיביא מטעמו. ואולם, בשלב זה של הדיון, על יסוד הראיות הקיימות ואף אלו שהוצגו ע"י המשיב, לא נמצא "הסבר חלופי הגיוני שעשוי להתקבל בסופו של ההליך הפלילי" שיש בו כדי להחליש את עוצמת הראיות בעניינו.

הבקשה להעברת חומרי חקירה למשיב

31. כפי שצוין, בפתח הדיון וכן בהשלמת טיעוניו שבכתב, ביקש ב"כ המשיב מבית המשפט להורות למבקש להמציא לו את "חומרי החקירה" הבאים: צו בית המשפט אשר אישר העברת מידע סודי-רפואי של המבקש לידי רשויות התביעה בארה"ב, תגובת מדינת ישראל לבקשת ארה"ב למסור לידיה את המידע הרפואי, וראיות לענין גלישת המבקש באינטרנט בליל הרצח (ס' ד להשלמת הטיעון, בה הושמטה הבקשה להמצאת השיחה עם מוקד החירום). ב"כ המשיב טוען כי חלה חובה על המבקש להעביר לו את כלל החומרים שבידו הנוגעים למשיב ואשר יכולים לסייע לו בהוכחת טיעונו, זאת מכוחה של תקנה 8 לתקנות ההסגרה (סדרי דין וכללי ראיות בעתירות), התשל"א-1970. ב"כ המשיב מוסיף וטוען כי מרשמיו הרפואיים של המשיב הגיעו לידי רשויות התביעה בארה"ב, ללא ידיעת המשיב, בדרך בלתי כשרה, ויתכן שבאמצעות החומרים המבוקשים יעלה בידו לבסס טענה לפסלות הראיות מכוח תורת פרי העץ המורעל.

32. המבקש טוען מנגד כי המשיב אינו זכאי לקבלת החומרים האמורים. נטען כי צו בית המשפט האמור אינו חומר חקירה, קל וחומר כאשר מדובר בתיק פלילי אמריקאי ולא בתיק ישראלי. יתר על כן, צו זה לא הועבר למבקש במסגרת בקשת ההסגרה ולפיכך לא חלה על המבקש החובה להעבירו לעיון המשיב. באשר ליתר החומרים שנתבקשו נטען, כי ההחלטה בבקשת ההסגרה נסמכת על הראיות שסופקו ע"י המדינה מבקשת ההסגרה. צוין שמדובר בחומר חקירה אמריקאי שאינו נמצא בידי הרשויות בישראל ולפיכך אין חובה להעבירו למשיב.

33. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, לא ראיתי צורך לדון בבקשת המשיב במסגרת ההליך שלפניי, וסבורני שיש להותירה לדיון במסגרת ההליך העיקרי. אציין כי על פי ההלכה, המדינה מבקשת ההסגרה אינה מחויבת לצרף לבקשת ההסגרה את מלוא חומר הראיות המצוי ברשותה, ודי אם תצרף את החומר הרלוונטי ביותר, שיש בו כדי לשקף נאמנה את תמונת התשתית הראייתית העומדת לחובתו של המשיב (ענין גרוזובסקי, ענין יצחק אברג'יל). לצד זאת נקבעה זכותו

של המשיב לקבל לעיונו חומר ראיות שבכתב הנוגע לעתירה והמצוי בידי העותר (תקנה 8 לתקנות ההסגרה), וכן הוכרה זכותו לקבל לעיונו כל חומר חקירה הנוגע לעתירה, בין זר ובין "מקומי", ובלבד שמדובר בחומר הנוגע "ליכולת ההתגוננות מפני בקשת ההסגרה" (בש"פ 4264/10 היועץ המשפטי לממשלה נ' נובק, 24.6.10).

34. השאלה האם יש בראיות שהוצגו כדי לשקף בצורה הוגנת את התשתית הראייתית הקיימת כנגד המשיב אמורה להיבחן במסגרת הדיון בעתירת ההסגרה ולא במסגרת הליך המעצר (ענין יצחק אברג'יל, פסקה 15), ומכל מקום, לא ראיתי שיש בחומרים המבוקשים כדי להשפיע על תוצאות ההליך שלפניי. טענות המשיב לעניין קבילות המרשמים כראיות, ככל שאלה אכן הושגו באופן בלתי חוקי, מקומן בעת בירור אשמתו בערכאה המבררת במדינה מבקשת ההסגרה ולא במסגרת הבקשה שלפניי, שכן כזכור במסגרת הדיון הנתונה אין בית המשפט בוחן את שאלת קבילותן של הראיות (ענין גרוזובסקי, פסקה 18). גם שאלת גלישתו של המשיב במחשב לפנות בוקר, חרף חשיבותה, אינה ראיה שיש בה כדי להשפיע באופן מהותי על מערך הראיות בעניינו של המשיב לצורך הדיון שלפניי.

עילת מעצר וחלופה

35. משנקבע כי קיימות ראיות לכאוריות ברמה מספקת נגד המשיב, קמה בעניינו חזקת מסוכנות. מדובר ברצח נורא - רצח אם, מתוכנן ומחושב, שבוצע לכאורה באלימות קשה לשם בצע כסף. עילת מעצר נוספת בעניינו של המשיב היא החשש להימלטותו מאימת הדיון. בעניינו, לנוכח טיבו של הליך ההסגרה והעונש החמור הצפוי למשיב ככל שיורשע בארה"ב, מדובר בחשש מוחשי.

36. על פי ההלכה, משקלן של עילות המעצר מקבל משנה תוקף בהליכי מעצר במסגרת בקשת הסגרה. צוין כי "בהליך מעצר רגיל, מירווח הסיכון שניתן לקחת בשל חשש להתחמקות הנאשם מהדיון (או שיבוש אחר בניהול המשפט) גדול ממירווח הסיכון הסביר שניתן לקחת בהליך הסגרה בשל טיבו המיוחד של ההליך ובשל מחויבותה של המדינה לסייע באכיפת החוק במסגרת התחייבותה הבינלאומית" (ענין מאיר אברג'יל, ענין צבטקוביץ, פסקה 21). לנוכח אופיים המיוחד של הליכי ההסגרה, ניתן, אפוא, משקל מוגבר לחשש מפני הימלטותו של המבוקש מן הדיון במהלך הליכי ההסגרה, זאת לשם הבטחת יכולתה של מדינת ישראל לקיים את התחייבויותיה הבינלאומיות כלפי המדינה מבקשת ההסגרה (ענין גרוזובסקי, בש"פ 1363/16 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה, 23.2.16, בש"פ 7269/14 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה, 9.11.14).

37. ב"כ המשיב מסכים כי כשמדובר בעבירה כה חמורה, קיים חשש הימלטות, אולם הוא טוען כי בעניינו של המשיב קיימים מספר פרמטרים המעידים על כך שאין חשש ממשי להימלטות: המשיב לא מיהר לשוב לישראל לאחר הרצח ושב לישראל רק לאחר הלוויית אמו ביום 17.1.12. המשיב חזר לישראל בה מצוי מרכז חייו ולא ניסה להימלט ממנה גם במשך שש השנים שחלפו מן האירוע. המשיב לא נמלט גם לאחר שאחותו טענה, במסגרת הליכים משפטיים שנהלו ביניהם, כי הוצא צו מעצר בארה"ב נגד המשיב. מכל מקום, כך נטען, ניתן לאיין את חשש ההימלטות באמצעות חלופת מעצר, לרבות מעצר באיזוק אלקטרוני. נטען לעניין זה כי בתי המשפט הורו על שחרור לחלופת מעצר גם כאשר העבירה שיוחסה לנאשם הייתה עבירת רצח.

38. לא ניתן, לטעמי, לתת מענה לעילות המעצר בהטלת תנאים מגבילים, בהפקדה כספית, או באיזוק אלקטרוני, ושחרורו של המשיב לחלופה לא יקנה את הביטחון הנדרש מפני הימלטותו מישראל. מטעם זה אף לא ראיתי מקום להזמנת תסקיר מעצר בעניינו. אכן, בתי המשפט שחררו לעיתים לחלופת מעצר גם נאשמים ברצח, אך זאת בנסיבות חריגות כאשר נמצא שיש בחלופה ליתן מענה לעילות המעצר. בענייננו, לא מתקיימות נסיבות חריגות כאלה. מדובר, כאמור, ברצח אם, רצח יוצא דופן, הפורץ כל גבול מוסרי ונורמטיבי, המקשה לחזות את מהלכיו של המשיב וליתן בו את האמון הנדרש לשם שחרורו לחלופה. אף אין לקבל את טענת המשיב כי לא קיים בעניינו חשש להימלטות מאימת הדין בשל התנהגותו בעבר, בטרם הגשת בקשת ההסגרה. לא מן הנמנע כי לאור שחרורו של המשיב לדרכו לאחר הרצח, סבר המשיב כי לא יועמד לדין ולכן לא ראה צורך להימלט מן הדין. ואולם כיום, לאחר הגשת העתירה להסגרתו, לנוכח חומרתה המיוחדת של העבירה והעונש הצפוי לו ככל שיורשע, ועל רקע השינוי במצבו המשפטי כנובע מן הראיות החדשות שנאספו בעניינו (המרשמים הרפואיים עליהם לא ידע, לטענתו, עד להגשת בקשת ההסגרה), קיים חשש ממשי להימלטותו של המשיב מן הדין.

39. לאור האמור, אני מורה על מעצרו של המשיב עד למתן החלטה בעתירה להסגרתו.

ניתנה היום, ט"ו טבת תשע"ח, 02 ינואר 2018, במעמד ב"כ המבקש, המשיב ובא-כוחו.

**גילה כנפי-שטיניץ,
שופטת**